

KAPITOLA PRVNÍ

Měli jsme za sebou ve všech ohledech bouřlivý týden, ovšem to ráno nás překvapilo optimismem suchých okeních tabulí. Conte přistoupil ke Contesse, zrovna když jsme se chystali na první vycházku nového dne. Byla to známka naděje. Doteky se u nás šetřilo už dlouho.

Bývalo tomu jinak. Kdysi se mezi ně skoro nevtěsnil ani tak malý pejsek jako já. Teď se na posteli rozevírala obrovská propast a na pohovce neseseděli nikdy naráz.

Hrabě se probudil podle všeho s dobrou náladou, zcela jistě umocněnou přívětivějším počasím. Položil Contesse dlaň na rameno a druhou rukou jí přešel od pasu ke štíhlému stehnu. Cítil jsem, jak jim buší srdce, ale Contessa se najednou zatvářila nepřístupně a na mužův zájem odpověděla ledovým pohledem. Prsty mého pána váhavě ustrnuly, a než se znovu osmělily, paní vyrazila k otevřeným dveřím.

„Shimoni, *vieni qui*,“ zavelela přísně.

Rozběhl jsem se za ní. Před výtahem jsem se ohlédl. Hrabě byl bledý, zklamaný z odmítnutí. Obočí měl zdvižené a brada mu spadla jako dítěti, když mu ve větru uletí drak.

Bolelo mě, že tak trpí, ale hraběnce jsem to nemohl mít za zlé. Pes je věrný tvor, ale jeho pán sešel z cesty. Na oděvu byl cítit pach cizího psa. Se skutečností, že do mého života vtrhl někdo jiný, jsem se snažil vyrovnat, jak nejlépe jsem uměl. Nevěděl jsem, proč pán zbloudil. Věděl jsem ale, že vinou toho hloupého společného chromozomu jsme upadli v nemilost oba. Hraběnka byla nešťastná. A když nebyla šťastná hraběnka, nebyl šťastný nikdo. Pána jsem miloval, pro tohle jsem se na něj ale zlobil.

Dveře výtahu se rozevřely. Vyšli jsme na dlouhou chodbu vedoucí do ulice. U nohou mi vířil prach, jak kolem jako mouchy v létě svištěly *motorini*. Oprostil jsem se od zběsilého tempa ulice a zvedl hlavu k našemu bytu. Na obojku mi zacinkaly známky. V šestém patře zametala stará paní terasu a o poschodí níž se rozletěly okenice. Hrabě se vyklonil do ulice; přes jedno oko mu přepadal pramen černých vlasů a na hlavu se mu jako kouř snášel obláček prachu.

„*Cara*, vyzvedneš mi košile?“ zaduněl jeho hlas úzkou uličkou.

„Vyzvedni si je sám,“ odsekla Contessa. Svá slova zahalila do aristokratického přízvuku stejně vkusně jako ramena do šedavého kašmíru. Odmítavě mávla rukou a na předloktí jí zazvonily zlaté náramky.

Sevřel se mi hrudník. Hněv mé paní bujel jako vistárie. Pochopil jsem, že ačkoli nemá jemný čich jako pes, ví totéž co já.

Hrabě zabouchl okenice; uličkou se nesla zlostná ozvěna. Můj pán měl na rozdíl od většiny svých krajanů vybrané způsoby: Dveřmi práskl málokdy, a tak informace o jeho duševním rozpoložení hledaly ženy v hlase.

A o tom, v jaké náladě se právě nachází, nebylo pochyb.

Sklopil jsem uši, aby mě případné pokračování konfliktu tolik nerušilo, a roztrásl se jako zvíře zahnané do kouta. Kolemjdoucí viděli, jak se mi ježí srst, a zřejmě si mysleli, že mi někdo ublížil, nebo – což bylo ještě horší – že mám strach. Ta představa mi s ohledem na můj vynikající původ byla krajně nepříjemná. Nutno ovšem poznamenat, že modrá krev mi tuhla v žilách povážlivě často.

Contessa si mou indispozici vyložila po svém. Domnívala se, že se tak často třesu, protože je mi zima. V bytě zvýšila teplotu a navlékla mě do tlustého svetříku a posléze dokonce do kalhot. Kromě rozjitřených citů mě tedy sužovalo už i fyzické nepohodlí. Paní netušila, že se chvěju zoufalstvím, nikoli chladem.

Okenice zasazené do kamenné zdi se zabouchly. Ze zvětralého mramorového parapetu odpadlo několik kousků a znepokojilo holuby, kteří spokojeně hodovali u odtokového žlabu na chodníku. Hejno ptáků modrošedých jako perlový koberec tiše vzlétlo k nebi a zmizelo v mlze.

Tehdy jsem pochopil, že změna názoru se projevuje v jednoduchých úkonech, ať už milých, nebo nepříjemných. A ty dají životu jiný směr. Život se nám obrátí naruby a my musíme čekat, až ho nějaká síla, třeba podobná té měsíční, která má moc nad přílivem a odlivem, vrátí do vymletého koryta.

Toužebně jsem si přál, aby bylo všechno zase při starém.

Prozkoumal jsem místo, odkud se vyplašení holubi vznese k nízkým oblakům, a vtáhl vůni hustého dopoledního provozu.

Člověk, tvor bez čichu, nikdy neodhalí krásu římského dopoledne, tu rozmanitost pachů lahodící smyslům. Lidé totiž kdesi na oné dlouhé cestě, kterou coby živočišný druh urazili, na pronikavý čich rezignovali. Dali přednost zraku,

a tím se dle mého mínění připravili o schopnost vnímat ty nejjemnější odstíny žití. A přenechali je nám, psům. Vůně římského rána a dopoledne patří psům.

Vnořil jsem čenich do sychravého vzduchu a nasál aroma čerstvého espressa a křupavých *cornetti*. Uši zaznamenaly, jak odbíjejí katedrální zvony. Desetkrát. Vyrázili jsme pozdě.

Od hladu mi kručelo v břiše – poslední týden jsem jedl dost nepravidelně. Contessa stála vedle mě před naším domem, v teplém oblečení a duchem nepřítomná. Zachvěl jsem se zimou. Na snídani znovu zapomněla a dneska kromě toho i na svetrík. Nemohl jsem se dočkat, až dorazíme do parku – alespoň tohle se nezměnilo. Roztržitost mé paní mi nesvědčila. A protože jsem jí to nemohl říct, tak jsem prostě kýchl.

Nebylo nutné, aby mi vrtošivá panička vysvětlovala, že můj privilegovaný život vzal zasvé. Pochopil jsem to sám, ostatně mému plemenu je inteligence vlastní. Bystrý rozum a skvělý sluch, na to můžou být příslušníci mé rasy hrdí. Jenomže tyto výhody mi teď, když spolu mí lidé nemluvili a zlobili se na sebe, nebyly pranic platné.

Zpočátku jsem dával vinu sobě. Poznal jsem, co s člověkem taková rozžvýkaná bota nebo rozcupované spodní prádlo provede. Jenomže já už jsem nebyl štěně. Doby, kdy jsem neodolal střevíčkům od Ferragama, dávno minuly. Teď jsem jenom slastně přivíral oči, nasával omamnou vůni nové kůže, ale dál jsem nikdy nezašel. Uvědomoval jsem si, že se musím ovládat. I letmý kontakt s jemným semišem se mohl ošklivě a draze zvrtnout. Vzpomínal jsem, co jsem v poslední době udělal špatně. Svědomí jsem měl čisté. Žádnou dekoraci jsem nezničil. Žádný kobereček neumazal. Nic.

Choval jsem se příkladně.

Čekal jsem tedy, až mi Contessa vyjeví, co se stalo. Byl jsem přece její důvěrník. Jenomže moje paní se mnou téměř nemluvila; přestala se mi svěřovat. Rty měla sevřené jako teriér s náhubkem. Nikdy jsem se necítil tak sám. Nikdy jsem si nedokázal představit, jak moc může být někomu smutno. Marně jsem čekal, až mě Conte uprostřed noci a Contessa za úsvitu pohladí. Byla by to úlevná známka toho, že si přece jenom nejsme tak vzdálení. Navzdory všemu jsem ale na svou situaci pohlížel z té lepší stránky – žaludek jsem neměl poloprázdný, jen poloplný.

A měl jsem kde bydlet.

Nic horšího, než být bez domova, jsem si nedovedl představit. A toulaví, zbědovaní psi v parku mě v tomto strašném dojmu utvrzovali. Snažil jsem se tedy, abych svým pánečkům nezavdal záminku ke zlobě. Nechtěl jsem vzbudit nežádoucí pozornost; plížil jsem se nenápadně, se staženým ocasem a sklopenýma ušima. Po mnoha dnech jsem pochopil, že na vině nejsem já.

Že něco není v pořádku, jsem si poprvé uvědomil, když se hrabě začal krást nad ránem domů. A *biscotti* určené výhradně mně mu z kapsy někam zmizely – ostatně můj pán mizel po večeři také. Byl v tom jiný pes. A z výrazné vůně, která pánovi ulpívala na prstech, jsem usuzoval na fenku nějakého většího plemene.

Nízkým sebevědomím jsem nikdy netrpěl, ovšem představa, že konkurence má nade mnou navrch (a to doslova), mě pobuřovala. Jistě, nebyl jsem nikterak velký, ale to přece o mých kvalitách nic nevyovídalo. Ostatně Caesar nebo Napoleon také nebyli žádní obři. Malý vzrůst byla moje výhoda, nikoli nedostatek – byl to důkaz šlechtěnosti. Pes

vzešel z vlka a některá plemena se po staletí zmenšovala, až dosáhla současné dokonalosti.

Na svůj drobný vzrůst jsem byl hrdý. Považoval jsem ho za čest. Přesto jsem měl na paměti, že si pán možná oblíbil větší plemeno, a pokaždé když mi byl nablízku, jsem se vypínal a ježil srst. Ale pánovi to bylo jedno.

Jenomže včera večer přišla další, poslední rána.

Když jsem vyskočil na měkkou pohovku a čenichem radostně vklouzl pánovi do rukávu a přitiskl se k jeho silné, teplé paži, zašimral mě v nose neznámý pach. Byla to těžká, sladká vůně růží a horkého léta. Nepotřeboval jsem výcvik vodícího psa, abych pochopil, co se děje. Pána mi uloupila ještě jedna příslušnice něžného pohlaví.

Byl jsem bezradný a netušil, jak se k nové situaci postavit. Kromě hladu jsem prvně v životě pocítil ještě něco – prázdno.

A s prázdnou hlavou i žaludkem bylo zbytečné o čemkoli přemýšlet. Znovu jsem tedy obrátil pozornost k dění na ulici.

Contessa vkročila do rušné vozovky. Trápila mě příkrost v jejím hlase; dávala mi tak najevo, že se mám držet dál. Mým úkolem však bylo ji chránit. Vběhl jsem tedy do hlučné silnice, oči na stopkách. Ohlušovalo mě troubení a skřípění brzd. Přesně uprostřed vozovky jsem se zastavil a sedl si. Pohyb na zlomek vteřiny ustrnul. Vše milosrdně znehybnělo. Potom se kamera znovu rozběhla.

Luxusní podpatky mé paní cvakaly v proudu stojících vozidel o hrubé dlažební kostky. Zvedl jsem čenich, napřímil vousky a úkosem sledoval vzdalující se postavu. Tváře popuzených řidičů jsem ignoroval. Jakmile má paní vstoupila na protější chodník, vrhl jsem na užaslé obličaje za čelními skly automobilů letmý pohled a vyrazil za ní.

Sotva jsem stanul po jejím boku, motory zaburácely a řidiči mě počastovali vulgárními výrazy. Naštěstí jsem jim mohl hned odpovědět – u dopravní značky jsem zvedl nožku. Ulice jsem přecházel s vyrovnaností městského psa. Byl jsem pánem ulice a úlohu strážce Contessy jsem plnil bez nejmenšího zaváhání. A přesto se můj život zhroutil a já se zmítal v utrpení a strachu.

Contessa se suverénně proplétala davem. Spěchal jsem za ní a v uších mi hučel studený vítr. Dech zimy mi sice přinášel úlevu, ale žaludek jsem měl přesto stažený. Předběhl jsem paničku, a protože mě svědila kůže nad ocasem a potřeboval jsem se podrbat, uchýlil jsem se do nejbližšího vchodového výklenku. Přitiskl jsem se ke zdi a podíval se do nízkého okna.

A za ním se vedle vysokých dveří s bytelným kováním, které jako by hlídaly odsouzence, choulil jakýsi politovánímhodný psík. Normálně bych o takové stvoření nezavadil pohledem. Příslušník aristokracie, byť nevypadá zrovna nejlíp, se přece nebude zahazovat s kdejakou sebrankou. Jenomže od chvíle, kdy na mě dolehly těžkosti, se mnohé změnilo. Pes v nesnázích jistě nepohrdne spřízněnou duší, domníval jsem se. Vztyčil jsem ucho a naklonil hlavu. Zbědovaný tvor za sklem reagoval stejně. Srdce mi poskočilo až do krku. Zaplavila mě vlna lítosti, když jsem se díval na toho nešťastného psíka, a styděl jsem se za to, že jsem kdysi strach a úzkost považoval za slabost. Do duše se mi vkradl pocit prázdna – jako tehdy, když mě Contessa nechala v bytě poprvé samotného. Z útroob se mi div nevydralo zoufalé zakvílení.

Ale překonal jsem se a povzbudivě jsem štekł. Pes za oknem udělal totéž. V hrůze jsem sklopil uši.

Toho psa jsem znal.